

IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKOG ARHEOLOŠKOG DRUŠTVA U 2020. GODINI

Hrvatsko arheološko društvo djelovalo je u svojim prostorijama u Tomašićevoj ul. 6. Ostvarivanje Programa Društva za 2020. koji je prihvatila i odobrila godišnja skupština Društva održana u Hvaru 2019. teklo je prema predviđanjima.

Redovita djelatnost društva

Redovita djelatnost Društva odvijala se pod vodstvom njegova Središnjeg odbora. Njega čine predstavnici svih hrvatskih regija, a broji 11 članova. Neposrednu aktivnost vode članovi Odbora iz Zagreba. Članovi Središnjeg odbora su: Krešimir Karlo, Ivanka Kamenjarin, Ivana Ožanić Roguljić, Domagoj Tončinić, Adriana Gri Štorga, Željko Krnčević, Domagoj Perkić, tajnica Jana Škrkulja, dopredsjednici Marko Menđušić i Hrvoje Potrebica te Jacqueline Balen kao predsjednica Društva.

Središnji odbor održao je dvije redovite sjednice i to jednu u Zagrebu i jednu u Sisku. Na sjednicama se raspravljalo o tekućim obvezama Društva; poglavito o pripremanju znanstvenog skupa u Sisku, nakladničkoj djelatnosti, suorganizaciji znanstvenih skupova i članstvu.

Znanstveni skup u Sisku

Znanstveni skup Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva, Arheološkog muzeja u Zagrebu, Gradskog muzeja Sisak i Konzervatorskog odjela u Sisku Ministarstva kulture i medija, održan je u Sisku od 5. do 9. listopada 2020. godine. Skup je održan u hotelu Panonija.

Na prostoru Sisačko-moslavačke županije zabilježena su brojna arheološka nalazišta, a na mnogima od njih su u posljednjih petnaestak godina provedena terenska istraživanja, često s iznimnim rezultatima. S obzirom na izuzetnu važnost arheološke baštine koja je u velikoj mjeri obogatila naše spoznaje o povijesti ovoga prostora, skup Hrvatskog arheološkog društva održao se po prvi put u Sisačko-moslavačkoj županiji u njenom sjedištu, gradu Sisku.

Fokus skupa su arheološka istraživanja provedena na području Sisačko-moslavačke županije, kao i analize pokretnog arheološkog materijala koji potječe s ovoga područja.

Skup se održao sukladno uputama lokalnog stožera i Zavoda za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije.

U sklopu skupa održana su i dva okrugla stola - prvi na temu odnosa arheologa i konzervatora u zaštiti arheološke baštine uz primjere dobre prakse, te prijedloge za unapređenje suradnje ove dvije struke, a tema drugog okruglog stola je (zlo)upotreba detektora metala amatera radi jasnijeg definiranja stava arheološke struke prema tom, sve prisutnijem, fenomenu.

Tijekom trajanja skupa organiziran je izlet u Hrvatsku Kostajnicu te je otvorena izložba Segestika i Siscija, u Gradskom muzeju Sisak.

Svečano otvorenje skupa održano je u konferencijskoj dvorani Hotel Panonija, nakon čega je uslijedilo uvodno izlaganje Ivane Miletić Čakširan naslovljeno *Arheološka istraživanja u Sisačko-moslavačkoj županiji-rezultati, projekti i planovi*. Slijedila su izlaganja: J. Balen, M. Vuković, M. Mađerić, A. Đukić: *Gradina Marić-rezultati arheoloških istraživanja provedenih tijekom 2017.-2019. godine*, M. Krmpotić: *Prapovijesna gradina Klinac*, I. Drnić: *Brončanodobno i željeznodobno naselje u Sisku*, J. Fileš Kramberger: *Glinom do tkanine-pribor za izradu tkanine s lokaliteta Sisak-Pogorelac*, L. Čučković: *Arheološka topografija Topuskog i okolice*, M. Krmpotić: *Bojna, Brekinjova Kosa-dosadašnja saznanja*, L. Čučković: *Kiringradski artefakti*, I. Ožanić Roguljić, K. Turkalj, A. Tonc: *Sisačko-moslavačka županija u Bazi podataka ntičkih arheoloških lokaliteta*, R. Škrkulja: *Interijeri antičke Siscije*, I. Radman-Livaja: *Novootkriveni stari nalazi siscijanskih tesera u fundusu AMZ-a – preliminarna analiza*, A. Paro, T. Jerončić, V. Katavić: *Istraživanja na položaju Željeznički kolodvor u Sisku (2014.-2016.)*, T. Bilić, M. Nađ: *Numizmatički nalazi s položaja Sisak-Željeznički kolodvor*, G. Skelac: *Geofizička istraživanja u Sisku na lokacijama Željeznički kolodvor i Rimska ulica*.

Nastavak znanstvenog skupa u srijedu, 7.10. popratila su sljedeća predavanja: R. Škrkulja, T. Tomaš Barišić: *Otkrivanje bedema Siscije*, T. Leleković: *Istraživanja Hrvatske akademije u Osekovu i Sisku 2008.-2019.*, Ž. Bedić, I. Drnić: *Arheološka i bioarheološka slika nalazišta Sisak – Pogorelac*, L. Čataj: *Arheološka istraživanja rimske vile u Sipčini*, I. Hirscher Marić, A. Janeš: *Zaštitna arheološka istraživanja na križanju Školske i Glinske ulice 2019. godine – prilog poznavanju rimskog naselja u Topuskom*, A. Tonc, M. Dizdar: *Gornji Vukojevac – život jedne antičke zajednice*, K. Zubčić, G. Boetto, A. Divić: *Rimski riječni brod iz rijeke Kupe u Kamenskom*, M. Carić, M. Novak: *Rekonstrukcija prehrane brončanodobnih populacija: razlike kontinentalne i jadranske Hrvatske*.

Uslijedio je Okrugli stol: *Arheolozi i konzervatori o zaštiti arheološke baštine (primjeri dobre prakse i problem, unaprjeđenje sustava)*, J. Balen, J. Burmaz, I. Miletić Čakširan.

Nakon okruglog stola prezentirani su projekti: D. Ložnjak Dizdar, P. Rajić Šikanjić, M. Dizdar: *Predstavljanje ARHKIDS projekta Hrvatske zaklade za znanost*, T. Sekelj Ivančan: *Predstavljanje rezultata istraživanja na znanstveno-istraživačkom interdisciplinarnom projektu TransFER*, M. Rakvin, S. Mihelić: *Predstavljanje Staze željeznog doba Podunavlja (Iron Age Danube Route)*, I. Janković: *Prilog poznavanju Pleistocena: Projekti PREHISTRIA i iNEAL*, D. Tončinić: *Razumijevanje rimskih granica: primjer istočnog Jadrana (AdriaRom)*.

Sljedeće su bile prezentacije postera: I. Ožanić Roguljić, P. Šmalcelj Novaković, A. Rapan Papeša, A. Raičković Savić, V. Mantovani: *Popularizacija znanosti na HRZZ projektu Život na rimskoj cesti – komunikacije, trgovina i identiteti na rimskim cestama u Hrvatskoj od 1. do 8. st. LRR (UIP-05-2017-9768)*, G. Skelac, *Zaštitno arheološko istraživanje na lokaciji Bakranova ulica u Sisku*, G. Skelac: *Zaštitno arheološko istraživanje na lokaciji Županijski sud u Sisku*, T. Tomaš Barišić: *Sisak, Rimska – Šetnica, 2011.*, T. Tomaš Barišić: *Sisak, Frankopanska bb, 2012.*, R. Škrkulja: *Sisak, Pješačka zona – Fontana, 2016.*, I. Bačani: *Sisak, Holandska kuća, 2015.-2017.*, R. Škrkulja: *Sisak, A. Starčevića 57, 2019.*, J. Burmaz, V. Medić: *Arheološka iskopavanja položaja Sv. Kvirin (2004.-2009.)*, Euroherc i Povijesni Arhiv u Sisku, F. Franković, A. Đukić, S. Mihelić: *Arheološka istraživanja na području Hrvatske Kostajnice te općina Majur i Hrvatska Dubica, 2017.-2019. godina*, J. Zorić, I. Drnić: *Izrada arheološke karte grada Novske*, Zrinka Buljević: *Ulomak Enionove šalice iz Siscije*, Domagoj Bužanić: *Nalazi antičkih vodovodnih cijevi iz Gradskog muzeja Sisak*, Bruna Kuntić-Makvić, Jasmina Osterman: *Od terma do foruma: Školski park u Topuskom*, Luka Bogdanić, Marin Mađerić, *Konstrukcija željeznodobnih objekata s položaja Pogorelac u Sisku*.

U četvrtak 8. 10. nastavljaju se predavanja: M. Bunčić: *Novi ranosrednjovjekovni nalazi iz Siska*, P. Sekulić: *Arheološka istraživanja starog grada Jelengrada*, M. Novak, I. Janković, T. Pleše, F. Cavalli: *Život i smrt hrvatske plemkinje: (bio)arheološki pristup*, J. Belaj, S. Stingl: *Arheološka istraživanja crkve sv. Luke Evanđeliste u Novskoj*, A. Janeš, *Pregled istraživanja cisterciteske opatije Blažene Djevice Marije u Topuskom*, J. Belaj, F. Sirovica: *Arheološka istraživanja crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Gori*.

Nakon stanke uslijedio je Okrugli stol: *Detektori metala i arheologija – prijedlog stručnih okvira u postupanju*. A. Cukrov, I. Drnić, S. Kovačević, H. Potrelica, Z. Wiewegh.

Nakladnička djelatnost

Također se radilo na pripremi Izdanja HAD-a sa skupova u Kaštelima (recenzije radova, prijelom, tisak) i Bjelovaru (recenzije radova). Do kraja godine iz tiska je izašlo Izdanje sa skupa u Kaštelima. Tiskana je knjiga sažetaka za skup u Sisku, a do kraja godine biti će pripremljena knjiga sažetaka sa skupa MetArh u Zagrebu. Društvo je također sudjeluje u publikaciji s radovima održanim na MetArh konferenciji. *Proceedings from the 6th scientific conference Methodology and Archaeometry* dostupan je na platformi Filozofskog fakulteta u Zagrebu za digitalno objavljivanje izdanja u otvorenom pristupu na adresi:

<https://openbooks.ffzg.unizg.hr/index.php/FFpress/catalog/book/49>

Poslove oko nakladničke djelatnosti vodi Domagoj Tončinić. Prijelom svih publikacija za Društvo radi Srećko Škrinjarić.

Web stranice Društva

Tijekom godine Društvo je redovito ažuriralo internetsku stranicu: www.hrvatskoarheoloskodrustvo.hr. Stranice je održavao Pavle Dugonjić.

Nagrade Društva

Svečana dodjela nagrada za 2018. godinu bila je upriličena 18. veljače 2020. godine u svečanoj dvorani Matice hrvatske.

Tri su projekta nagrađena godišnjom nagradom 'Josip Brunšmid' koja se dodjeljuje za godišnja postignuća na polju arheologije: Branimirova godina: Maja Bunčić, Anita Dugonjić (Zagreb), Prapovijest u rukama: Maja Čuka, Đeni Gobić-Bravar (Pula), Segestica i Siscia: Ivan Drnić (Zagreb). Dodijeljena je i nagrada za životno 'don Frane Bulić' Tihomili Težak Gregl, a proglašeno je i počasno članstvo Zorku Markoviću.

Program je glazbeno obogatila pijanistička izvedba Tamare Jurkić Sviben.

Dobitnici Nagrada Društva za 2019. su:

Godišnja nagrada Josip Brunšmid dodijeljuje se:

- Za znanstvenu monografiju: Marina Ugarković „Geometrija smrti: isejski pogrebni obredi, identiteti i kulturna interakcija. Antička nekropola na Vlaškoj njivi, na otoku Visu, I/1 -I/2“, Katalozi i monografije 6, Arheološki muzej u Splitu-Institut za arheologiju, Split-Zagreb.
- Za popularizaciju arheologije u zemlji i svijetu: Darko Komšo za otkriće paleolitičkih slikarija u Roumualdovoj pećini
- Za izložbu: izložba „Varvaria/Breberium/Bribir. Razotkrivanje slojeva“, autora Kristiana Gotića, Nikoline Mađar, Nikoline Uroda

Nagrada za životno djelo „Don Frane Bulić“ dodijeljuje se Mirjani Sanader.

Posthumno se Tihomiru Percanu dodjeljuje počasno članstvo.

Svečana dodjela Nagrada za 2019. godinu biti će upriličena tijekom 2021. godine.

Knjižnica Društva

Knjižni fond Društva smješten je kao zasebna zbirka u knjižnici *Hrvatskih studija*. Hrvatsko arheološko društvo potpisalo je Ugovor po kojemu knjižnica Hrvatskih studija preuzima pohranu, evidenciju i brigu o knjigama u vlasništvu Hrvatskog arheološkog društva koje će u knjižnici biti pohranjene kao zasebna zbirka. Knjige su evidentirane i uređene po suvremenom bibliotečnom sustavu, a članovi društva mogu ih koristiti uz predočenje članske iskaznice bez obzira na članstvo u knjižnici Hrvatskih studija.

Ostalo

U 2020. Društvo je suorganizator međunarodnog znanstvenog skupa *Metodologija i arheometrija*, koji smo održali on-line. (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu).

Društvo je jedan od partnera programu Festival EU arheologije koje se održavalo u AMZ tijekom prvog polugodišta, odnosno do potresa.

Društvo redovito izdaje *newsletter*, a održava i profil na www.academia.edu.

Društvo je u 2020. godini primilo tri nova člana te su napravljene dvije obnove članstva. Također je davalo različite vidove pomoći i podrške svome članstvu.

Tijekom 2020. Društvo je pokrenulo postupak seljenja iz prostora u Tomašićevoj.

Hrvatsko arheološko društvo nema zaposlenih djelatnika u radnom odnosu.